

S. Sayısı : 189

Nafia vekâleti teşkilât ve vazifelerine dair olan kanuna ek kanun lâiyhası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/223)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/1603

23-V-1935

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

2443 sayılı Nafia vekâleti teşkilât ve vazifelerine dair kanuna ek olarak Nafia vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 10-5-1935 de Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası sebebi muçibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

2443 sayılı Nafia bakanlığının teşkilât ve vazifelerine dair kanuna ek olarak çıkarılması düşünülen 9 maddelik kanun lâiyhası sebebi muçibesidir.

2443 sayılı Nafia teşkilât ve vazifelerine dair kanunun mevkii tatbika konmasından evvel Devlet binalarının inşa veya tamir işlerinin arzyletiği manzara şu idi :

Vilâyetlerde Hükümet daireleri, hapishaneler gibi bazı binalar Maliye fen heyeti, orta ve yüksek mekteb binaları Maarif bakanlığı inşaat fen heyeti, Evkaf binaları kendi fen heyeti tarafından, Ziraat bakanlığı ile İnhisarlar umum müdürlüğünün yaptırdığı binaların bazıları kendi fen heyetleri tarafından ve bir çokları da keşif yekûnlarına ilâve edilen yüzde üç veya beş nisbetindeki ücretlerle temin edilen mesuliyetsiz eller tarafından idare ve mürakabe edilmekte idi.

Vilâyetlerde ilk mekteb binaları bazı yerlerde maarif mimarı adını alan tek bir memur ve bir çok vilâyetlerde de esas vazifesi olmamak ve binaenaleyh tam bir mesuliyeti taşımamak şartile Nafia fen adamları tarafından idare hususiye binalarının tamir ve inşaları da bazı vilâyetlerde ücretli tek bir mimar tarafından idare edildiği gibi bir çok vilâyetlerde de kendisine mühendis veya mimar süsü veren adamlar veyahud da kalfalar tarafından idare ve mürakabe edilmekte idiler.

Maliye fen heyetinin merkezi sikleti hemen hemen Ankaraya münhasır gibi idi. Pek az vilâyetlerde milli emlak mimarları ünvanile bazı fen heyetleri çalıştırılmış ise de bunların adedi yok denecek kadar az idi. Maliye fen heyeti elinin yetişemediği yerlerde yapılacak inşa ve tamir işlerine aid keşifleri oralardaki Nafia fen heyetine veyahud diğer serbest mühendis ve mimarlara yaptırır. Maliye fen heyetinin tasdikını müteakib mevkii tatbika konur

İnşaat veya tamirat kontrolları da fennî hic bir mesuliyet yükletilemeyecek komisyonlar tarafından idare edilir.

Bu şekilde yapılmış inşaatın fennî kaidelere riayet edilmemesinden dayanıklı ve kullanışlı olması ekseriyetle mümkün değil idi. Mesuliyetsiz eller tarafından yapılmış ve idare edilmiş inşaata bir misal olarak 1929 senesinde 29 000 lira sarfîle yapılan Ulukışla Hükümet konağı zikredilebilir. Bu gün yıkılmak üzere bulunduğundan tahliye edilmiş bulunuyor.

İki sene evvel Sivassın Kangal kazası Hükümet konağı da yıkılmak tehlikesi gösterdiğinden aynı

suretle bu gün tahliye edilmiş vaziyettedir.

Hususî idareler ve belediyeler cephesinden bu mesele daha acıklıdır. Bu idarelerde fen kabliyetinin mevcut olmaması ve iş başında bulunanların bir iş yapmış olmak hevesi bu fecaate büyük mikyasta sebep olmaktadır.

Birinci umumî müfettişliğin bakanlığımıza bu bapta verdiği raporlarda müfettişlik mntakası dahilinde heder olmuş sayısız paralar olduğu izah edildiği gibi müfettişlik mntakası haricinde de hal hemen hemen aynıdır.

Olduğu kıymetli mühendis ve mimarlarımızın yaptıkları proje, keşif ve şartnamelerde dahi kararlaşmış sabit bir usul yok idi. Ayrı ayrı iki elden çıkan keşiflerin neticesi biri birini tutmaz idi. Resmen kabul edilmiş esaslı bir nizamname yok idi. Her fen adamı kendi kabul ve münasib gördüğü şekilde proje yapıyor, keşif tanzim ediyor, şartnameler dolduruyor idi. Tabiatile her şahsın kendi kendine kabul ettiği usul ve sistemlerle yapılmış işlerden iyi neticeler çıkması hemen hemen tesadüfe bağlı bir keyfiyettir.

Müterakkî memleketlerde Devlet bütçesinden temin edilen paralar ile yapılan işler şöyle dursun hususî inşaatın bile bir çok kayıd ve şartlara tâbi olduğu proje ve hesaplarının salâhiyetli ellerde tetkik, tasdik, ve murakabesi mecburiyeti derkârdır.

Bu amaçlara karşı gidilecek maksadile ve 2443 sayılı kanun hükümlerine göre Nafia bakanlığınca teşkil edilen (binalar fen heyeti) gayet dar bir kadro ile çalıştığı halde bir sene içinde pek çok müsbet neticeler elde edilmiştir.

Şöyleki :

1 — Merkez ve vilâyetlerdeki bütün millî binaların bir sicillini hazırlamıştır. Bu suretle milyonlar değerinde olan millî binaların on güne kadar mevcut olmayan ve bilinmeyen aded, kıymet, mesaha ve inşaatın cinsi tesbit edilmiş ve bu gün elde edilen malûmat işlenerek az bir zaman zarfında tam ve katî dosyalar, defterleri ikmal edilmiş bulunacaktır.

2 — Hükümet merkezinde Nafia bakanlığı İktisad ve Ziraat bakanlıkları, Temyiz mahkemesi, Polis ve jandarma mektebi inşaatını idare ve murakabe etmiştir.

Bunlardan Nafia bakanlığı binasının inşaatı bitmiş, İktisad ve Ziraat bakanlıkları ile Temyiz mahkemesi binaları da bu günlerde bitmek üzeredir.

Ankarada inşasına başlanacak olan (İhtisarlar umum müdürlüğü) binasının da bütün dosyalarını ihzar ettirmiş ve icab eden tetkikatını da bitirerek eksiltmeğe çıkarmak üzere bulunmuştur.

3 — Vilâyetlerdeki bina inşaat ve tamiratına aid ve merkez binalar fen heyetine tasdik icab eden ve o suretle tetkik ve tasdik edilen işlerin keşif bedellerinin yekûnu (bir buçuk) milyon lirayı tecavüz etmiştir.

Bunlardan başka keşif bedelleri bin liradan aşağı olup doğrudan doğruya vilâyetler Nafia başmühendisliklerine yapılmakta olan küçük inşaat ve tamiratın yekûnu da mühim bir miktara balığ olmuştur.

4 — Vilâyetlerde yapılacak Hükümet konakları, ceza evleri, postane tipleri de hazırlanmakta ve bir taraftan dahi Bursa, Ordu, Balıkesir, Gazi Anteb gibi vaziyetleri müsaide vilâyetler merkezinde tatbik edilmektedir.

5 — Ziraat bakanlığının Karacabey, Çifteler ve Uzunyayla haralarındaki inşaatlarının idare ve murakabesi temin edilmiştir.

Bu suretle yapı işleri bir dereceye kadar yoluna konulmuş ise de memleketin imarında pek büyük bir temel ve vasıta olan şehir harita işleri henüz açık bir sorgu halindedir. Belediyelerin kasaba ve şehirlerin hali hazır haritalarının tanzimini uğrunda bu güne kadar sarfettikleri paralar beş onu müstesna olmak üzere hemen hemen tamamen kaybedilmiş addolunabilir.

Belediyelerin ekserisinin yaptırmış oldukları haritaların bir kıymeti femiyesi yoktur. Hali hazır haritaların sıhhatine güvenilerek yapılabilecek müstakbel imar haritaları da tabiatile doğru ve iyi neticeler veremez.

Her ne kadar belediye yapı ve yollar kanunu Ankara imar müdürlüğüne müstakbel imar haritalarının tasdikı vazifesini yükletmiş ise de vilâyetlerde hiç bir teşkilâtı olmayan bu idarenin bu

İşi başarmasına maddî bir imkân olmadığı aşikârdır.

Bu idarenin bu işi hakkile başarması için vilâyetlerde ayrıca birer fen heyeti bulundurması iktiza edecektir ki fen adamlarının azlığı dolayısıyla kabiliyeti tatbikiyesi olmayacağı gibi bütçeye de ayrıca mühim ve büyük bir masraf tahmil edecektir.

Belediye yol ve yapı kanununun birinci maddesinde belediyelerin yaptıracığı kasaba ve şehir hali hazır plânlarını yapacak kimselerin bu işi yapmağa kâfi ehliyeti olup olmadığını tetkik edecek salâhiyet sahibi bir makam gösterilmediği gibi yapılacak olan plânların tasdik için de hiç bir merci gösterilmemiştir.

Yol ve yapı kanununun üçüncü maddesile vilâyet ve kaza belediyelerinin yaptıracığı hali hazır haritaları üzerinden müstakbel şeklin tesbiti işi de Dahiliye bakanlığınca tasdik edilmesi şart konmuştur. Her hangi bir şehrin tasdik edilmiş müstakbel projesi var demek, o şehir mu-saddak proje mucibince aynen yapılacak demek kadar katî olmalıdır. Yapılmış olan müstakbel bir şehir haritası zaman ile en ince noktalarına kadar aynen tatbik edilmesi zaruridir. Aksi takdirde yapılmış olan bir çok inşaatın yıkılıp yeniden yapılması icabeder.

Bu kadar katî bir proje üzerinde mütalea beyan veyahud tasdik ederken o şehir hakkında mahallen uzun uzadıya tetkikat yapılmış olması gayet tabii bir haldir. Yapılmış ve tasdik edilmiş bir şehir haritasının uzun zaman isteyen tatbik şeklinin de ne dereceye kadar sıhhatli yapıldığını zaman zaman tetkik ve murakabe etmek lâzımdır ki bu henüz hiç bir makamın uhdesine havale edilmiş değildir.

Nafia bakanlığı bütün vilâyetlerdeki mevcut fen heyetleri vasıtasile vilâyet ve kaza belediyelerinin yaptırmak istediği hali hazır şehir haritaları alınırken kontrolü ve müstakbel şeklin tesbiti veyahud tesbit edilmiş bir haritanın tasdik için lâzımgelen malûmatı mezkûr fen heyetleri vasıtasile kolayca temin edebileceğinden bu gibi müstakbel şehir projelerinin tasdik ve keshi katiyet etmiş müstakbel şehir plânlarının tetkikinde ne dereceye kadar muvaffak olunub olunmadığının murakabe vazifesini de üzerine alması büyük bir müşkülât arzetyeyeceği gibi bu işler için vilâyetlerdeki teşkilâtını da tevsiie lüzum görmeyecektir.

Esasen Nafia bakanlığına mensub fen adamlarının yurdun her noktasına yayılmış bulunması, Nafia bakanlığının memleket dahilinde yapılan diğer fennî bütün inşaat işlerinin yegâne mercii olması, serbest veya memur olarak çalışan bütün fen adamlarını yakından tanınması Devlet binaları inşaat ve tamiratına ve yurdun imarına aid işlerin de tabii bir mercii olmasını iktiza ettirmektedir.

İşte bu mülâhaza ve mütalealara binaen 2443 sayılı kanunun 9 neu maddesi hükmüne tev-fikan tesis edilmiş olan (Binalar Fen heyetinin bütün bu istekleri karşılayacak derecede genişletilmesini icabettirmiş ve gerek yapı ve gerek şehir harita işlerinin iyi bir şekilde tedviri için de (Yapı işleri umum müdürlüğü) namı ile bir müdüriyet teşkili münasib ve muvafık görülmüş ve bu maksadı temin gayesile Nafia bakanlığının vazife ve teşkilâtına aid kanunun bazı maddelerini değiştirecek surette ilişik 9 maddelik kanun lâyihası tanzim edilmiştir.

Yapı işleri umum müdürlüğünün vazifesi kanun lâyihasının ikinci maddesinde gösterilmiştir.

Bu maddeye göre yapı umum müdürlüğü:

- 1 — Bilûmum Devlet binalarının ve mekteblerinin inşa ve tamirleri ile,
- 2 — Bu güne kadar mercisiz kalmış olan vilâyet hususî idare binalarının inşa ve tamirleri ile,
- 3 — Vilâyet hususî idareleri tarafından yapılan ilk mekteblerin inşa ve tamirlerine,
- 4 — Belediyelerin yaptıracakları şehir ve kasaba hali hazır haritalarının kontrolü ve tasdik ile,
- 5 — Belediyelerin yapacakları şehir ve kasaba müstakbel imar projelerinin tetkik ve tasdik ve tatbiklerinin takibi ile,
- 6 — Gerek bina inşaatına ve gerek harita alınmasına aid nizamname, talimatname, şartnamelerin formül şeklinde tedvini ile işigal edilecektir.

Kanunun 3 neu maddesi ile vilâyetlerdeki Nafia başmühendislikleri unvanı (Nafia müdürlüğüne) tahvil edilerek vazifeleri daha ziyade genişletilmiştir. Nafia müdürleri yalnız şose ve köprüler reisi-

ğinin değil Nafia bakanlığının diğer bilûmum teşkilâtının vilâyetlerdeki işlerini görmekte mükellef tutulmuştur.

Nafia müdürleri her vilâyetteki iş hacmine göre teşkil edilecek fen şubeleri ile bakanlığın bütün idarelerini temsilen vazife görecektir.

Teklif edilen kanun lâyihasile şose ve köprüler ve binalar reisliği kadrosu ikiye ayrılarak binalar fen heyeti işinin ehemmiyet, vüsatine göre genişletilmiş ve bir umum müdürlük şekline ifrağ edilmiştir.

Böyle olmakla beraber tahsisat cihetile (1) numaralı kadro cetveline göre:

Şose ve köprüler reisliği teşkilâtı senelik tahsisatı	793 464
Yapı umum müdürlüğü teşkilâtı senelik tahsisatı	221 472

1 014 936

dan ibarettir.

(2443) sayılı kanuna göre şose, köprüler ve binalar reisliğinin senelik tahsisatı (894 844) liradan ibaret bulunduğundan yeni teşkilât münasebetile ancak (120 092) lira kadar bir fazlalık görülmektedir.

Fakat bu gün Maarif, Gümrük ve inhisarlar, Ziraat bakanlıklarında ve diğer dairelerde çalıştırılmakta olan fen heyetlerinin vazifeleri kalmayacağından bunlardan tasarruf edilecek paralar ve temin edilecek manevî birlik ve iktisadî faydalar dolayısıyla Devlet bütçesi yekûnu üzerinde mühim ve kayde şayan bir fazlalık göstermeyecek, çünkü yalnız Maarif bakanlığının merkezdeki fen heyetinin 934 senesi tahsisatı (52 144) lira (55) kuruştur.

Ziraat, Gümrük ve inhisarlar bakanlıkları ile Posta, telgraf, telefon umum müdürlüğünde çalıştırılan mimarların ücretleri de (10 000) lirayı geçmektedir ki bunların Nafia bakanlığı (Yapı işleri umum müdürlüğü) kadrosuna geçirilmesi bütçe noktai nazarından tahsisatın münakelesinden başka bir şey değildir.

Vilâyet hususî idarelerinin mekteb ve diğer bina inşaatı için her sene bu hususta sarfettikleri maaş, ücret ve yüzdelerinin yekûnu da mühim bir miktara balığ olmaktadır ki bunlar da vilâyetlere tasarruf edilmiş olacaktır.

1933 mali senesi içinde umumî muvazeneden bakanlık ve vilâyetlerde inşa ve tamir edilen millî binalar için istihdam edilen fen adamlarına ücret ve yüzde olarak (185 409) lira (4) kurus verilmiştir ki hemen hemen (Yapı umum müdürlüğü) teşkilâtının bir senelik tahsisatı olan (221 472) liraya pek yakındır.

Halbuki 933 senesinde sarfedilen bu para ancak bina işlerine aid idare ve kontrol masraflarını göstermekte olup Yapı umum müdürlüğünün vezaifi meyanında bundan başka daha pek mühim işler de vardır.

Fazla olarak umumî muvazeneden sarfedilmiş olan yukarıda yazılı (185 409) lira içinde vilâyet hususî idarelerinin ilk mekteb ve diğer yapılar için fen adamlarına verdikleri paralar da dahil değildir.

Dördüncü madde, Devlet binaları inşaat ve tamirat tahsisatının bir araya getirilmesini gösterir.

Geçen bir senelik tecrübe ile Devlet binaları inşaat ve tamiratına aid tahsisatın Maliye bakanlığı bütçesinde bulunması bazı zorluklar doğurduğu anlaşılmıştır.

Bakanlığımızca keşif projeleri hazırlanan bir binanın eksiltme çıkarılması, mukavelenin akti, inşaat sırasında en ufak bir tadilatın icrası ve fennî ve kanunî zaruretler üzerine müddet temdidî gibi işler pek çok zaman keybedilerek temin edilebilmiştir.

Bunun önünü almak üzere Bakanlık ve dairelerin yaptracakları binalara aid tahsisatın Nafia bakanlığı bütçesinde toplanması esas kabul edilmiş ve buna göre hükümler konulmuştur.

Beşinci madde belediye fen heyetleri için kayıtları havidir.

Memleketin hemen her tarafında büyük imar hatveleri atılmaktadır. Şehir ve kasaba belediyelerinin yapacakları imar işlerinin ehliyetli fen adamlarının idare ve kontrolü altında meydana gel-

mesi ve yapılacak masrafların semereli olması için belediye fen heyetleri ile (796 numaralı kanunla bülümüm memurini sıhhiye ile sıhhat ve içtimâî muavenet bakanlığının alâkadâr olduğu gibi) Nafia bakanlığının alâkalı bulunması elzem görülmüştür.

Bu düşünceye binaen her belediyenin bütçesine ve malî vüsatine göre kullanacağı fen adamları veya heyetleri, Nafia bakanlığınca tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek bir nizamname ile tayin ve tesbit edilmesi ve bu nizamnameye bağlı kadrolara göre belediyelerin çalıştıracığı mühendis, mimar ve fen memurlarının, belediyelerin inhası ile Nafia bakanlığı tarafından tayini esas kabul edilmiştir.

(2290) sayılı belediye yapı ve yollar kanununun 1 nci, 2 nci, 3 ncu maddelerinde yazılı ve Dahiliye bakanlığı ile Ankara İmar müdürlüğüne aid vazifeler bu kanun lâyihası hükümlerine göre Nafia bakanlığına intikal edeceğinden işbu kanun lâyihasının 7 nci maddesinde bu cihet tasrih edilmiştir.

Bu kanun lâyihasının hükümlerine göre (2443) numaralı Nafia teşkilât ve vazifelerine aid kanuna bağlı (3) numaralı kadro cetvelindeki değişiklikleri ihtiva etmek üzere (1) numaralı cetvel yapılarak lâyihaya eklenmiştir.

Nafia encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Nafia encümeni

Karar No. 15

Esas No. 1/223

30 - V - 1935

Yüksek Başkanlığa

2443 sayılı Nafia bakanlığının teşkilât ve vazifelerine dair kanuna ek kanun lâyihası ve esbabı mucibe lâyihası encümenimize havale buyurulmuş olmakla Nafia vekili Ali Çetinkaya bulunduğu halde okunub görüşüldü.

Nafia vekâletinin 26 - V - 1934 tarih ve 2443 numaralı teşkilât ve vazifelerine aid kanunun 9 ncu maddesile vekâlet (Memleketin takib edeceği imar sistemi salâhiyetli yüksek fen heyetinin mütaaleası alındıktan sonra tayin, sıklet ve mukavemet esaslarını ve hesaplarını memlekette düstür olacak mahiyette talimatnamelerle tanzim ve mimarî birliği gaye ittihaz ederek Devlet daire ve müesseselerine aid her türlü bina ve inşa işlerinin tip itibarile birliğini temin ve fen ve tasarruf esaslarına göre proje ve keşifnamelerini tanzim ve inşalarını idare ve murakabe ile işğal) işlerini üzerine almıştır. Vekâlette bu işleri yapacak olan dairede şoses ve köprüler ve binalar reisliğine bağlı dokuz kişiden ibaret bir (binalar fen heyeti) idi.

2443 numaralı kanunun meriyete gireli bir sene oldu. Bu yıl içinde binalar fen heyeti çok değerli işler görmüştür. Evvelâ Hükûmetin mer-

kezde ve etrafta ne kadar binası olduğu toplu bir halde bilinmezken fen heyeti vilâyetlerle muhabere ederek bunları toplamıştır.

Hükûmet merkezinde, Nafia, İktisad, Ziraat, vekâletleri, Temyiz mahkemesi, Polis, Jandarma mektepleri inşaatını idare ve murakabe etmiştir. Ankarada yakında yapılmaya başlanacak olan İnhisarlar umum müdürlüğü binasının bütün dosyalarını hazırlamış münakasaya konacak hale getirmiştir.

Vilâyetlerden gelen bir buçuk milyon lirayı müteceviz kıymette binanın keşif evrakını tasdik etmiştir. Bunlardan başka keşif bedelleri bin liradan aşağı olan ve vilâyet Nafia başmüdürlüklerince yapılmakta olan küçük inşaat ve tamiratta büyük önemli bir yekûn tutuyor.

Vilâyetlerde yapılacak Hükûmet konakları, ceza evleri, postahane tipleri hazırlanmış ve bazarlarında da tatbika başlanmıştır.

Ziraat vekâletinin Karacabey, Çifteler ve Uzunyayla haralarındaki inşaat idare ve murakabe olunmuştur.

Yeni tatbika başlanan kanunun şu bir senelik hasılatı bu teşekkülün ne kadar üzmeli bir

ihtiyaca cevap verdiğini gösteriyor.

Aynı zamanda da tatbikat bu teşekkülün ihtiyaçlara yetişmeyecek kadar az olduğunu bize anlatıyor. İşte bu teşkili ihtiyacımıza göre biraz genişletmek için yapı işleri umum müdürlüğü kurulmasına ve 2443 numaralı kanunun 9 neu maddesinin değişmesine lüzum görülmüştür.

Bu kanunla 9 neu maddedeki bina işleri o maddeden çıkarılıyor ve geriye kalan kısmı ek kanununda birinci madde oluyor. İkinci maddede yapı işleri umum müdürlüğünün teşkilât ve vazifeleri konulmuştur.

Burada yapı işleri umum müdürlüğünün vazifeleri daha geniş ve tafsilâtlı olarak gösterildiği gibi şehir ve kasabaların yaptırılacakları imar haritalarının tetkik ve tasdiki ve bu haritaların tanzim ve tatbikında takib olunacak usulleri gösteren nizamnameler ve talimatnameler yapılması da yapı işleri umum müdürlüğüne yüklenmiştir ki bu da şehir ve kasabalarımızın haritalarının yaptırılmasında vakit ve para israf edilmeden maksada muvafık çalışmaya rehberlik edecektir.

Vilâyetlerde ve kazalarda yaptırılacak haritaların tetkik merkezinin Yapı işleri umum müdürlüğü olması çok tabiidir.

Memleketimizin bir çok yerlerinde fen adamları yoktur. Binlerce liralık yapıların keşifleri ustalar, kalfalar tarafından yapılmakta ve memlekete çok zararları dokunmaktadır. Bunun için belediyelerin binalarının da Yapı umum müdüriyeti teşkilâtı tarafından murakabe olunması çok şayanı arzu görülmüş ise de kadronun darlığı buna imkân vermemiş olduğundan mümkün merteye bu işlerin Nafianın nezareti altında bulunması için üçüncü maddedeki vilâyet nafia müdürlüklerinin vazifesi şu şekle konulmuştur:

Vilâyetlerin iş hacmine göre tayin edilecek fennî memurlardan mürrekkep şubelerile şose, köprü ve yapı işlerini ve bakanlığın mütenazır teşkilâtı olmayan yerlerde diğer idarelerine aid vazifeleri ifa ve fen heyeti olmayan bilûmum belediyelerin keşif bedelleri beş bin liradan elli bin liraya kadar olan imar, inşaat ve tamir işleri evrakını tasdik ve işi murakabe etmektir. Kanun lâyihasının dördüncü maddesi bütün vekâletlerin yapı, tamir ve inşaat işleri için bütçeye konulmuş olan tahsisatlarının (Her vekâletinin tahsisatı kendi namma kayid ve sarfolunmak üzere) Nafia vekâleti bütçesine naklini

âmirdir.

Nafia vekâleti umum yapı işlerinin yapılmasını üzerine almış olduğundan inşaat esnasında Maliye ve işin taallûk ettiği vekâletle uzun uzadıya muhabere ile vakit geçirmemek için bu tedbir çok amelidir. Bu madde vuzuh temini için aşağıdaki şekle konulmuştur:

Madde 4 — Karşılığın muvazenesi umumiyeden verilen ve iktiza eden fennî evrakının hazırlanması ve işin idare ve murakabe ve kabulü, ikinci madde hükümlerine göre Nafia vekâleti vazifeleri arasına giren Devlet müesseselerine aid inşaat veya tamir tahsisatı her vekâlet namma açılacak hususî maddelerde ayrı ayrı gösterilmek üzere Nafia vekâleti bütçesine nakledilir. Bu inşaat veya tamirata aid her türlü masraflar da müteallik olduğu vekâletinin tahsisatından tediye olunur.

Beşinci maddede belediyelerin fen heyetleri teşkilâtının Nafia vekâletince tanzim ve İera Vekilleri Heyetince tasdik edilecek bir talimatname ile tesbitini ihtiva etmektedir. Belediyelerin fen memurlarının Nafia vekâletince tayinini anaç tutan bu maddenin yukarıda yazılı birinci fıkrası kaldırılarak ikinci fıkranın yerine kalması münasib görülmüş ve beşinci madde şu şekli almıştır:

Madde 5 — Belediyeler, teşkil edilecek fen heyetleri kadrolarında bulunan mühendis, mimar ve fen memurları belediyelerin inhası üzerine Nafia vekâletince tayin olunur.

Kanun lâyihasının 8 ve 9 neu maddelerinde malî hükümler vardır. Yapı işleri umum müdürlüğünün memurlarının çoğalması işlerinin çokluğu görülen zat işlerine üç memur ilâvesi bütçede yılda 120 000 lira kadar bir fazlalık göstermektedir. Fakat Gümrük ve inhisarlar ve Ziraat bakanlıklarında ve diğer dairelerde çalıştırılmakta olan fen heyetlerinin artık vazifeleri kalmayacağından bunların tahsisatı nazarı dikkate alınırsa yeni teşkilât bütçe üzerinde mühim bir fazlalık göstermeyecektir.

Çünkü Maarif vekâletinin merkezdeki fen heyetinin 1934 yılı tahsisatı 52 144,5 liradır. Diğer vekâletlerde vilâyet hususî idarelerinin her sene verdikleri paralar da mühim bir yekûn tutmaktadır. 1933 malî yılı içinde umumî muvazeneden bakanlık ve vilâyetlerde yapılan binalar için kullanılan fen adamlarına ücret ve yüzdelik olarak (185 409) lira verilmiştir ki

bu miktar Yapı müdüriyeti umumiyesinin bütçesine müsavi gibidir.

Onuncü maddenin yerine aşağıdaki madde konulmuştur, bunun amacı da vekâleti yapı faaliyeti olan yerlere istediği kadar memur gönderebilmesidir:

Madde 10 — Nafia vekâleti merkez ve vilâyetler teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam etmekte olduğu her hangi bir memuru, ifası vekâlete aid bir iş için, mezkûr işin bulunduğu yerde vekâlet teşkilâtı ve münhal vazife bulunub bulunmaması ile mukayyed olmaksızın kadroda gösterilen tahsisatı ile merkez veya taşrada kullanılabilir.

Muvakkat madde olarak mütehasıs mevkilerinde kullanılacak memurların bir defaya mahsus olmak üzere 1452 numaralı teadül kanununun 8 nei maddesinde istisnası kabul edilerek aşağıdaki gibi yazılmıştır:

Muvakkat madde — Bu kanuna bağlı cetvelde mütehasıs mevkii olarak gösterilen yerlerde istihdam olunacak memurların tayininde,

bir defaya mahsus olmak üzere, 1452 numaralı teadül kanununun 8 nei maddesi hükmü aranmaz.

Kanun lâyihasında 10 neu madde 11 nei madde olmuştur. Kanun lâyihasının haziranın birinci gününe kadar Yüksek Meclisten çıkarılması şüpheli olduğundan kanunun meriyeti tarihi 30 hazirana çevrilmiştir.

Bu suretle yeni yazılan kanun lâyihası havallesi veçhile Bütçe encümenine verilmek üzere Yüksek katınıza sunuldu.

Na. En. Rs.	M. M.	Kâ.
Samsun	Erzincan	Manisa
<i>Etem Tuncel</i>	<i>A. Samih İtter</i>	
A. Karahisar	A. Karahisar	Çoruh
<i>Mebrure Günenc</i>	<i>C. Akçın</i>	<i>Ö. Fehmi Noylan</i>
Elâziz	Eskişehir	İçel
<i>Fuad Ziya Çiliytepe</i>	<i>Ahmet Özdemir</i>	<i>H. Saydam</i>
İçel	İzmir	İsparta
<i>Fikri Mutlu</i>	<i>S. Epikemen</i>	<i>H. Özdamar</i>
Kastamonu	Kütahya	Samsun
<i>Sami Erkman</i>	<i>İ. Dalkılıç</i>	<i>Dr. A. Sirel</i>

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 111

Esas No. 1/223

12 - VI - 1935

Yüksek Reisliğe

Nafia vekâleti teşkilâtı ve vazifeleri hakkındaki 2443 sayılı kanuna ek olarak Başvekâletin 23 mayıs 1935 tarih ve 6/1603 sayılı tezkeresi ile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Nafia encümeninin mazbatası ile birlikte encümenimize verilmiş olmakla Nafia vekili Ali Çetinkaya bulunduğu halde okundu ve konuşuldu:

Teklif olunan lâyihanın heyeti umumiyesi esbabı mucibesinde izah olunan sebepler dolayısıyla encümenimizce de kabul edilmiş, gerek Hükümetin ve gerek Nafia encümeninin maddeleri üzerinde şekle aid bazı değişiklikler yapılmıştır.

Müstacelen müzakere edilmesi dileğiyle Umumi Heyetin tasvibine konmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	Reis V.	M. M.
Burdur	İsparta	Trabzon
<i>M. Ş. Özkan</i>	<i>Mükerrem Ünsal</i>	<i>Sırrı Day</i>
Kâtib		
İstanbul	Çorum	Diyarbakir
<i>F. Öymen</i>	<i>M. Cantekin</i>	<i>R. Bekit</i>
İzmir	Muş	Sivas
<i>K. İnanç</i>	<i>Ş. Çiloğlu</i>	<i>Remzi Çiner</i>
Gümüşane	Manisa	Tokad
<i>Durak Sakarya</i>	<i>T. Türkoğlu</i>	<i>S. Genca</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2443 sayılı Nafia bakanlığının teşkilât ve vazifelerine dair kanuna ek kanun lâiyhası

MADDE 1 —

2443 numaralı Nafia teşkilât ve vazifelerine aid kanunun 9 ncu maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

Şose ve köprüler reisliği:

Nafia fen meslekinden yetişmiş bir reisin idaresinde merkezde bir muavinle şoseler ve köprüler işleriyle iştigal eden iki fen heyeti ve bir muamelât müdürlüğünden mürekkebtir.

Vilâyetlerde şose ve köprüler reisliğine aid işler üçüncü maddede yazılı «Vilâyet nafia müdürlükleri » tarafından yapılır.

Vazifesi :

Memeleketin idarî, iktisadî, ticarî ve içtimai mühim merkezlerini, demiryol istasyonlarını ve limanlarını biri birine bağlayarak; demiryol hatlarını besleyecek ve askerî inhtiyaçları tatmin edecek esaslar dahilinde yol şebekesi programı tertib etmek.

Her sene umumî ve hususî bütçelerin ayrıcağı ve şose ve köprüler kanununun temin edeceği tahsisatın vüsati nisbetinde vücutte getirilecek inşaat ve tamiratın proje ve keşiflerini yapmak ve tasdik etmek ve bunların inşa ve murakabe ve muhafazalarını temin etmek.

MADDE 2 —

Yapı işleri umum müdürlüğü :

Mühendis veya mimar bir umum müdürün idaresinde merkezde mimar veya mühendis bir muavinle şehircilik ve yapı işleriyle iştigal eden iki fen heyeti ve bir muamelât müdürlüğünden mürekkebtir.

Vilâyetlerde Yapı umum müdürlüğüne aid vazifeler üçüncü maddede yazılı (Vilâyet nafia müdürlükleri) tarafından yapılır.

Vazifesi :

Yüksek fen heyetinin mütaleası alınarak tesbit edilecek esaslar dahilinde şehircilik noktasından yurdun imar işlerini ve yapı cihetinden mimarî birliğini tanzim ve tesis ile her nevi inşaat- ta takib edilecek sıklet ve mukavemet kaide ve usullerini memlekette düstur olacak mahiyette tertib etmek.

Devlet daire ve müesseselerine ve vilâyet hu-

NAFIA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

2443 sayılı Nafia bakanlığının teşkilât ve vazifelerine dair kanuna ek kanun lâiyhası

MADDE 1 — Olduğu gibi.

MADDE 2 — Yapı işleri umum müdürlüğü: Mühendis veya mimar bir umum müdürün idaresinde merkezde mühendis veya mimar bir muavinle şehircilik ve yapı işleriyle iştigal eden iki fen heyeti ve bir muamelât müdürlüğünden mürekkebtir. Vilâyetlerde yapı umum müdürlüğüne aid vazifeler üçüncü maddede yazılı (Vilâyet Nafia müdürlükleri) tarafından yapılır.

Vazifesi: Yüksek fen heyetinin mütaleası alınarak tesbit edilecek esaslar dahilinde şehircilik noktasından yurdun imar işlerini ve yapı cihetinden mimarî birliğini tanzim ve tesis ile her nevi inşaat- ta takib edilecek sıklet ve mukavemet kaide ve usullerini memlekette düstur olacak mahiyette tertib etmek.

Devlet daire ve müesseselerine ve vilâyet hususî idarelerine aid bilûnum binaların inşa veya esaslı tamirleri için iktiza eden proje ve keşifleri tanzim ve ihzar, işi idare ve murakabe ve

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1 — Hükûmetin maddesi aynen

**MADDE 2 — Nafia encümeninin maddesi
aynen**

Hü.

susî idarelerine aid bilûmum binaların inşa ve ya tamirleri için iktıza eden proje ve keşifleri tanzim ve ihzar, işi idare ve murakabe ve kabul muamelelerini ifa etmek.

Mülhak bütçelerle idare olunan daire ve müesseselerden Posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğünün, Enstitülerin, Ziraat bakanlığına bağlı haraların ve çiftliklerin yapı işlerini tıbrki Devlet daireleri yapı işleri gibi idare etmek. Mülhak bütçelerle idare olunan diğer bilûmum dairelerle Devlete aid iktisadî ve sınaî müesseselerin ve belediyelerin yapdıracakları binalardan keşif bedeli elli bin lirayı geçenlerinin keşif, proje ve diğer fennî evrakını tetkik ve tasdik etmek ve işin ikmalinde kabulleri için heyetler intihab ve tayin etmek.

2290 sayılı belediye yol ve yapı kanununun esasları dahilinde belediyelerin yapdıracakları şehir veya kasaba hali hazır ve müstakbel imar haritalarını tetkik ve tasdik etmek ve bu haritaların tanzim ve tatbikinde takibedilecek usulleri gösteren nizamnameler ve talimatnameler yapmak.

Millî Müdafaa bakanlığına aid bilûmum inşaat Nafia bakanlığının tertib ve tanzim edeceği nizamname, talimatname ve şartnameler hükümlerine riayet edilmek üzere Millî Müdafaa bakanlığı fen heyeti tarafından yapılır.

Mülhak bütçelerle idare olunan Devlet demiryolları ile Evkaf umum müdürlüğü yapı işleri; Nafia bakanlığının bu husustaki nizamname, talimatname ve şartnameleri hükümleri dahilinde kendi fen heyetleri tarafından yapılır.

MADDE 3 — Vilâyet nafia müdürlükleri :

Vilâyet nafia başmühendisliği unvanı « Vilâyet nafia müdürlüğü » ne tahvil edilmiştir.

Vilâyet nafia müdürlükleri, nafia fen mesleğinden yetişmiş bir müdürün idaresinde olmak üzere şose, köprü ve yapı ve lüzumuna göre sair nafia işleriyle iştigal eden fen heyetleri ile muamelât memurlarından teşekkül eder. Nafia müdürleri müşterek kararname ile tayin edilirler.

Vazifesi :

Vilâyetlerin iş hacmine göre tayin edilecek fennî memurlardan mürekkeb şubelerile şose, köprü ve yapı işlerini ve bakanlığın mütenezir

Na. E.

kabul muamelelerini ifa etmek.

Mülhak bütçelerle idare olunan daire ve müesseselerden Posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğünün, Enstitülerin, Ziraat bakanlığına bağlı haraların ve çiftliklerin yapı işlerini tıbrki Devlet daireleri yapı işleri gibi idare etmek.

Mülhak bütçelerle idare olunan diğer bilûmum dairelerle Devlete aid iktisadî ve sınaî müesseselerin ve belediyelerin yapdıracakları binalardan keşif bedeli elli bin lirayı geçenlerinin keşif, proje ve diğer fennî evrakını tetkik ve tasdik etmek ve işin ikmalinde kabulleri için heyetler intihab ve tayin etmek.

2290 sayılı belediye yol ve yapı kanununun esasları dahilinde belediyelerin yapdıracakları şehir veya kasaba hali hazır ve müstakbel imar haritalarını tetkik ve tasdik etmek ve bu haritaların tanzim ve tatbikinde takib edilecek usulleri gösteren nizamnameler ve talimatnameler yapmak;

Millî Müdafaa bakanlığına aid bilûmum inşaat Nafia bakanlığının tertib ve tanzim edeceği nizamname, talimatname ve şartnameler hükümlerine riayet edilmek üzere Millî Müdafaa bakanlığı fen heyeti tarafından yapılır.

Mülhak bütçelerle idare olunan Devlet demir yolları ile Evkaf umum müdürlüğü yapı işleri; Nafia bakanlığının bu husustaki nizamname, talimatname ve şartnameleri hükümleri dahilinde kendi fen heyetleri tarafından yapılır.

MADDE 3 — Vilâyet nafia müdürlükleri :
Vilâyet Nafia başmühendisliği unvanı « Vilâyet Nafia müdürlüğü » ne tahvil edilmiştir.

Vilâyet Nafia müdürlükleri, nafia fen mesleğinden yetişmiş bir müdürün idaresinde olmak üzere şose, köprü ve yapı ve lüzumuna göre sair nafia işleriyle iştigal eden fen heyetleri ile muamelât memurlarından teşekkül eder. Nafia müdürleri müşterek kararname ile tayin edilirler.

Vazifesi : Vilâyetlerin iş hacmine göre tayin edilecek fennî memurlardan mürekkeb şubelerile şose, köprü ve yapı işlerini ve bakanlığın mütenezir teşkilâtı olmayan yerlerde diğer idare-

B. E.

MADDE 3 — Nafra encümeninin maddesi
aynen

teşkilâtı olmayan yerlerde diğer idarelerine aid vazifeleri ifa etmektedir.

MADDE 4 — Umumî bütçeden verilecek mebalîğ ile doğrudan doğruya Nafia bakanlığı veya vilâyetlerdeki teşkilâtı tarafından yapılacak bilûmum inşaat veya tamirata aid tahsisat her vekâlet namına açılacak hususî maddelerde gösterilmek üzere Nafia bakanlığı bütçesine nakil ve cemedilir. Bu inşaat veya tamirata aid her gûna masarîf de bu tahsisattan tediye edilir.

MADDE 5 — Belediyelerin fen heyetleri teşkilâtı Nafia bakanlığınca tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek bir talimatname ile tesbit edilir.

Bu talimatnameye göre belediyelerde teşkil edilecek fen heyetleri kadrolarında bulunan mühendis, mimar ve fen memurları, belediyelerin inhası üzerine Nafia bakanlığınca tayin olunur.

MADDE 6 — 2290 sayılı belediye yapı ve yollar kanununun birinci, ikinci ve üçüncü maddelerinde yazılı Dahiliye bakanlığına ve Ankara imar müdürlüğüne aid vazifeler; bu kanunun ikinci maddesi esaslarına göre Nafia bakanlığına intikal eder.

MADDE 7 — Bu kanun hükümlerine göre 2443 numaralı Nafia bakanlığı teşkilât ve vazifelerine aid kanuna bağlı (3) numaralı kadro cetvelinin şose, köprüler ve binalar idaresi ve hukuk müşavirliğile zat işleri ve sicil müdürlüğü kısmı yerine ilişik (1) numaralı kadro cetveli ikame edilmiştir.

MADDE 8 — Bu kanuna bağlı (2) numaralı cetvelde yazılı memuriyetler 1935 malî yılı bütçesinin (D) cetvelinden ve 30 lira aslî maaşlı 11 nci dereceden bir aded mimar da 1452 sayılı teaddül kanununa bağlı iki numaralı cetvelin Güm-rükler umum müdürlüğü kısmından çıkarılmıştır.

lerine aid vazifelerini ifa ve fen heyeti olmayan bilûmum belediyelerin keşif bedelleri 5 000 liradan 50 000 liraya kadar olan imar, inşaa ve tamir işleri evrakını tasdik ve işi murakabe etmektedir.

MADDE 4 — Karşılığı muvazenei umumiye-den verilen ve iktıza eden fennî evrakının hazırlanması ve işin idare ve murakabe ve kabulü ikinci madde hükümlerine göre Nafia vekâleti vazifeleri arasma giren Devlet daire ve müesseselerine aid inşaa veya tamir tahsisatı her vekâlet namına açılacak hususî maddelerde ayrı ayrı gösterilmek üzere Nafia vekâleti bütçesine nakledilir. Bu inşaat veya tamirata aid her türlü masraflara müteallik olduğu vekâletin tahsisatından tediye olunur.

MADDE 5 — Belediyelerde teşkil edilecek fen heyetleri kadrolarında bulunan mühendis, mimar ve fen memurları belediyelerin inhası üzerine Nafia vekâletince tayin olunur.

MADDE 6 — Olduğu gibi

MADDE 7 — Olduğu gibi

MADDE 8 — Olduğu gibi

B. E.

MADDE 4 — 1936 malî yılından itibaren Devlet daire ve müesseselerine aid inşaat ve esaslı tamirat tahsisatı, her daire namına ayrı ayrı maddeleri ihtiva etmek üzere, Nafia vekâleti bütçesinde açılacak bir fasılda toplanır.

Bu inşaat ve esaslı tamirata aid her türlü masraflar bu kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren işin taallûk ettiği inşaat ve tamirat tahsisatlarından verilir.

MADDE 5 — Nafia encümeninin maddesi aynen

MADDE 6 — Hükûmetin maddesi aynen

MADDE 7 — 2443 numaralı kanunun 28 nci maddesine bağlı (3) numaralı cetvelin merkez kısmından şose, köprüler ve binalar idaresi, hukuk müşavirliği, zat işleri ve sicil müdürlüğü kadroları ile vilâyet memurları kısmından yol mühendislikleri ve yol fen memurlukları kadroları yerine bu kanuna bağlı (1) numaralı kadro cetveli konmuştur.

Hü.

Na. E.

Bu memurların senelik tahsisatlarla Nafia vekâleti 1935 malî senesi bütçesinin vilâyet müstahdemleri tertibinden 12 600 ve yollar ve köprüler müstahdemleri tertibinden 25 200 liralık tahsisat Nafia vekâlet 1935 senesi bütçesinin maaş faslına naklolunur.

MADDE 9 — Nafia vekâletinin merkez ve vilâyet yapı umum müdürlüğü teşkilâtından 4 aded 70. 7 aded 55, 9 aded 45, 8 aded 40 ve 4 aded 35 lira maaşlı memuriyetler 1935 malî yılı bütçesine bağlı (L) cetveline alınmıştır.

MADDE 9 — Olduğu gibi

MADDE 10 — Nafia vekâleti merkez ve vilâyetler teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam etmekte olduğu her hangi bir memuru, ifası vekâlete aid bir iş için, mezkûr işin bulunduğu yerden vekâlet teşkilâtı ve münhal vazife bulunub bulunmaması ile mukayyet olmaksızın kadroda gösterilen tahsisatı ile merkez veya taşrada kullanabilir.

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanuna bağlı cetvelde mütehassıs mevkii olarak gösterilen yerlerde istihdam olunacak memurların tayininde bir defaya mahsus olmak üzere, 1452 numaralı teadül kanununun 8 nci maddesi hükmü aranmaz.

B. E.

MADDE 8 — Nafia encümeninin 10 ncu maddesi aynen

Nafia encümeninin birinci muvakkat maddesi tayyedilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanuna bağlı (2) numaralı cetvelde aded ve ücretleri gösterilen müstahdemler 1935 malî yılı muvazenei umumiye kanununun beşinci maddesine bağlı (D) cetvelinden çıkarılmıştır.

MUVAKKAT MADDE 2 — 1935 malî yılı muvazenei umumiyesine giren daire bütçelerinin bağlı (3) numaralı cetvelde yazılı fasıllardan 48 020 lira indirilerek Nafia vekâleti bütçesinin 612 nci memurlar maaşı faslına nakledilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 3 — 1935 malî yılı muvazenei umumiye kanununun 12 nci maddesine bağlı (L) cetvelinin Nafia vekâletine aid kısmındaki vilâyet memurlarından altıncı dereceden on iki yol baş mühendisi ile yedinci dereceden on ve sekizinci dereceden on iki mühendis çıkarılarak yerine bu kanuna bağlı (4) numaralı cetvelde derece, aded ve maaşları gösterilen yazılı memuriyetler konmuştur.

Hü.

MADDE 10 — Bu kanun 1 haziran 1935 tarihinden muteberdir.

MADDE 11 — Bu kanun hükümlerinin ifasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

19 - V - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>I. İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Ab. Özmen</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	
Zr. V.		
<i>Muhlis Erkmen</i>		

Na. E.

MADDE 11 — Bu kanun 30 haziran 1935 tarihinden muteberdir.

MADDE 12 — Olduğu gibi

B. E.

MADDE 9 — Nafra encümeninin 11 nci maddesi aynen.

MADDE 10 — Hükûmetin 11 nci maddesi aynen.

Bütçe encümeninin deęiřtiriřine bağlı cetveller

(1) No. CETVEL

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
<i>şose ve köprüler dairesi</i>			
3	Reis [1]	1	100
4	» muavini [1]	1	90
<i>Köprüler fen heyeti</i>			
5	Üçüncü sınıf Başmühendis [2]	1	80
6	Dördüncü sınıf »	2	70
7	Birinci sınıf mühendis	2	55
8	İkinci » »	2	45
9	Birinci sınıf fen memuru	1	40
8	Bařdesinatör	1	45
<i>şoseler fen heyeti</i>			
5	Üçüncü sınıf Başmühendis [2]	1	80
6	Dördüncü » »	2	70
7	Birinci sınıf mühendis	3	55
8	İkinci » »	2	45
8	Dördüncü sınıf basfen memuru	2	45
9	Birinci sınıf fen memuru	2	40
10	İkinci » »	1	35
10	Desinatör	1	35
11	»	1	30
<i>Muamelât müdürlüğü</i>			
7	Müdür	1	55
10	şef	1	35
11	Birinci sınıf memur	1	30
12	Memur	2	25
14	Kâtib	4	20
<i>Yapı işleri umum müdürlüğü</i>			
4	Umum müdür (Başmühendis veya mimar [1])	1	90
5	Muavin (Başmühendis veya mimar) [1]	1	80

[1] *Emsali hasılının % 50 fazlasına kadar ücretle Türk, bulunmadığı takdirde ecnebi kullanılabilir.*

[2] *Emsali hasılının tutarı nisbetinde ücretle Türk, bulunmadığı takdirde ecnebi kullanılabilir.*

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
<i>Merkez fen heyeti: Şehircilik fen heyeti</i>			
5	Şef (Başmühendis veya mimar) [1]	1	80
6	Başmühendis veya mimar [1]	1	70
8	Mühendis veya mimar	1	45
10	» »	1	35
10	Fen memuru	1	35
11	» »	1	30
12	» » [2]	1	25
<i>Binalar fen heyeti</i>			
5	Şef (Başmühendis veya mimar) [1]	1	80
6	Başmühendis veya mimar [1]	1	70
7	Mühendis veya mimar [1]	2	55
8	» »	1	45
10	» »	2	35
8	Baş fen memuru	1	45
10	Fen memuru	1	35
10	» » [3]	1	25
8	Ressam	2	45
9	»	1	40
11	»	2	30
<i>Muamelât müdürlüğü</i>			
8	Müdür	1	45
10	Şef	1	35
11	Birinci sınıf memur	2	30
12	Memur	2	25
14	Kâtib	2	20
<i>Hukuk müşavirliği</i>			
4	Müşavir [4]	1	90
6	Başmuavin [4]	1	70
7	Muavin [4]	1	55
8	»	1	45
12	Memur	2	25

[1] Emsali hasılının % 50 fazlasına kadar ücretle Türk, bulunmadığı takdirde ecnebi kullanılabilir.

[2] Dördüncü sınıf fen memurları, 25 namzed fen memurları 20 lira maaş alırlar.

[3] Dördüncü sınıf fen memurları 25, namzed fen memurları 20 lira maaş alırlar.

[4] Emsali hasılının bir misli fazlasına kadar ücret verilebilir.

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
<i>Zat işleri ve sicil müdürlüğü</i>			
6	Müdür	1	70
8	Muavin	1	45
<i>Muamelât kalemi</i>			
10	Şef	1	35
11	Birinci sınıf memur	1	30
11	Tahakkuk memuru	1	30
12	Memur	3	25
14	Kâtib	2	20
<i>Sicil kalemi</i>			
10	Şef	1	35
11	Tahsis memuru	1	30
12	Memur	2	25
14	Kâtib	2	20
<i>Vilâyet nafia müdürlükleri</i>			
5	Üçüncü sınıf Başmühendis (Nafia müdürü)	25	80
<i>Vilâyetlerde şose ve köprüler mühendisleri</i>			
6	Dördüncü sınıf Başmühendis [1]	25	70
7	Birinci sınıf mühendis	17	55
8	İkinci » »	17	45
9	Üçüncü » »	17	40
10	Dördüncü sınıf mühendis [2]	20	35
<i>Vilâyetlerde şose ve köprüler fen memurları</i>			
5	Birinci sınıf başfen memuru	1	80
6	İkinci » » »	1	70
7	Üçüncü » » »	15	55
8	Dördüncü» » »	60	45
9	Birinci sınıf fen memuru	60	40
10	İkinci » »	60	35
11	Üçüncü » »	70	30
12	Dördüncü» » [3]	140	25

[1] Bu başmühendisler vilâyet nafia müdürü olarak kullanılabilirler.

[2] Dördüncü sınıf mühendisler 35, namzed mühendisler 30 lira maaş alırlar.

[3] Dördüncü sınıf fen memurları 25, namzed fen memurları 20 lira maaş alırlar.

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
<i>Vilâyetlerde yapı işleri mühendis veya mimarları</i>			
6	Dördüncü sınıf başmühendis veya mimar [1]	7	70
7	Birinci sınıf mühendis veya mimar	8	55
8	İkinci » » » »	10	45
9	Üçüncü » » » »	10	40
10	Dördüncü » » » » [2]	6	35

Vilâyetlerde yapı işleri fen memuru mimar veya ressam

7	Üçüncü sınıf başfen memuru veya ressam	6	55
8	Dördüncü » » » »	15	45
9	Birinci sınıf fen memuru veya ressam	15	40
10	İkinci » » » »	15	35
11	Üçüncü » » » »	15	30
12	Dördüncü » » » » [3]	15	25

[2] NUMARALI CETVEL

Dairesi	Memuriyeti ismi	Aded	Ücret
Gümrük ve inhisarlar vekâleti	Mimar veya memur	1	150
Jandarma U. K.	Mimar	1	150
Maarif vekâleti	Müdür (Mimar)	1	300
» »	Mimar	1	200

[1] *Bu başmühendisler vilâyet nafia müdürü olarak kullanılabilirler ve kendilerine maaş tutarının % 50 fazlasına kadar ücret verilebilir.*

[2] *Dördüncü sınıf mühendisler 35, namzed mühendisler 30 lira maaş alırlar.*

[3] *Dördüncü sınıf fen memurları 25, namzed fen memurları 20 lira maaş alırlar.*

[3] NUMARALI CETVEL

F. No.	M. No.	Muhassasatın nevi	Lira
<i>Gümrük ve inhisarlar V.</i>			
252		Memurlar maaşı	920
283		Mütihassıslar ücreti	1650
<i>Jandarma umum kumandanlığı</i>			
395		Müstahdemler ücreti	1650
<i>Maarif vekâleti</i>			
544		Merkez müstahdemleri ücreti	6000
<i>Nafia vekâleti</i>			
616		Vilâyet müstahdemleri ücreti	12600
632	1	Müstahdemler ücreti	25200
Yekûn			48020

[4] No. CETVEL

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
<i>Vilâyetlerde şose ve köprüler mühendisleri</i>			
6	Dördüncü sınıf başmühendis	12	70
7	Birinci sınıf mühendis	10	55
8	İkinci » »	12	45
<i>Vilâyetlerde yapı işleri mühendis veya mimarları</i>			
6	Dördüncü sınıf başmühendis veya mimar	4	70
7	Birinci sınıf mühendis veya mimar	3	55
8	İkinci » » »	4	45
9	Üçüncü » » »	4	40
10	Dördüncü » » »	1	35
<i>Vilâyetlerde yapı işleri fen memuru mimar veya ressam</i>			
7	Üçüncü sınıf başfen memuru veya ressam	4	55
8	Dördüncü sınıf başfen memuru veya ressam	5	45
9	Birinci sınıf fen memuru veya ressam	4	40
10	İkinci » » »	3	35